

Nr 317

Av herr Larsson, Thorsten, m. fl., om förstärkning av undervisningen i matematik i vissa fall.

(Lika lydande med motion nr 379 i Andra kammaren)

Bygdeskolornas betydelse har ofta omvittnats under den skolreform som nu håller på att ta form. Inte minst från skolmyndigheternas sida har man förklarat sig beredd att så långt möjligt slå vakt om bygdeskolorna. Otvivelaktigt har det i allmänhet i de skoldistrikt som infört försöksverksamhet med 9-årig enhetsskola visat sig vara ändamålsenligt att behålla låg- och mellanstadiet i de gamla bygdeskolorna och att låta centraliseringen begränsas till högstadiet. Det kan inte nog understrykas hur betydelsefullt det är för skolans kontakt med hem och bygd och för det allmänskulturella klimatet på landsbygden att bygdeskolorna så långt möjligt får leva vidare.

Man skall dock inte blunda för det faktum, att denna indelning även medför vissa nackdelar. Den kanske väsentligaste nackdelen är att det finns vissa risker för att elever från skilda bygdeskolor inte får likvärdig undervisning, vilket givetvis sedan skapar vissa problem på högstadiet. Vissa förstärkningsanordningar kan därför vara nödvändiga och torde, där de vunnit tillämpning, ha visat sig värdefulla. Möjligheterna att genomföra dessa förstärkningar är emellertid beroende av ifrågavarande klassers elevantal. Vi anser för vår del att det i folkskolestadgan inte tas tillräcklig hänsyn till huruvida klasserna består av en eller två årskurser, enär samma delningstal utgör grund för delningen.

Förstärkningsanordning i matematik medges enligt 105 § folkskolestadgan, som stadgar att i klass med lägst 21 elever antalet lärartimmar kan ökas med högst 1 veckotimme om klassen helt eller delvis utgöres av årsklass 6. Ytterligare förstärkning kan vidare medges där delningstalet för klass i A-form är lägst 35. Samma delningstal gäller även B 1 utom då årskurs 7 ingår, då delningstalet är 30. I de distrikt det här kan röra sig om tillhör årsklass 7 högstadiet, varför den senare bestämmelsen ej är tillämplig i detta sammanhang.

Dessa bestämmelser innebär i realiteten vissa särskilda problem i skolor av B-form, för vilka delningstalet borde vara lägre vid förstärkningsanordningarna. Statsbidrag för t. ex. extra lärartimme i matematik medges ej om inte vederbörande klass räknar minst 21 elever. Givetvis är det värdefullt om läraren kan ägna några timmar av sin undervisning enbart åt års-

kurs 6. Så kan dock ej bli fallet i denna skolform även om årskurs 5 har s. k. tyst övning. I klass i skola av A-form innebär varje lektion direkt och omedelbar undervisning. I skola av B-form kan givetvis endast en del av undervisning klassificeras på detta sätt.

Vi kan i detta sammanhang som exempel anförda en kommun, där man ansett dessa förhållanden mindre tillfredsställande. I detta skoldistrikt finns 6 bygdeskolor, varav i två klasserna 5 och 6 ej uppnår det stadgade delningstalet och alltså inte erhåller statsbidrag till extra lärartimme. I detta skoldistrikt anser man dock att alla elever bör ha likvärdig undervisning. Kommunen har därför själv bekostat ifrågavarande förstärkningsanordning.

För att denna förstärkningsordning i ett så betydelsefullt undervisningsämne som matematik genomgående skall kunna tillföras även skolor av B-form synes det oss lämpligt, att minimiantalet elever i klass som delvis utgöres av årskurs 6 sänkes från 21 till 17, varigenom möjlighet medges till uppdelning av klassen i två grupper under denna extra lärartimme i matematik.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga om sådan ändring av 105 § folkskolestadgan,

a) att förstärkning av matematikundervisning med en veckotimme (lärartimme) för klass i folkskola av B-form medges om elevantalet är lägst 17, så att uppdelning av klassen under nämnda veckotimme får ske;

b) att vid inrättande av den ytterligare förstärkningsanordning varom stadgas i ovannämnda paragraf mom. c och d i folkskolestadgan skolor av B 1-form erhåller rätt tillämpa ett från 35 till 30 sänkt delningstal.

Stockholm den 26 januari 1961

Thorsten Larsson

Eric Källqvist

Gärda Svenson

Nils-Eric Gustafsson

Ernst W. Olsson